

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycy Gazei Petersburskiego Poczta-
tamtą, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rosyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. POZROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, $\frac{4}{16}$ M A J A.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{3}{15}$ M A J A.

NN. PAŃSTWO Oboje wyjechali ztąd do Warszawy: N. CESARZ w Sobotę — 28, a N. CESARZOWA we Czwartek, 26 Kwietnia.

Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale służby Cywilnej, wydane w Petersburgu.

22 Kwietnia. Urzędnicy gubernii Grodzieńskiej podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Radzcy Kollegialnego, Sędzia Sumienia, Radzca Dworu *Krzywicki*; — Radzcy Dworu, Sprawnik ziemski powiatu Bielskiego, Assesor Kollegialny *Czereszni*; — Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Strapczy powiatowy Sokolski *Olszewski*, Lustrator Gubernijalny *Kopeć* i Naczelnicy okręgowi w Wydziale Dóbr Państwa: powiatu Wołkowyskiego *Suszyński* i Słonimskiego *Zadarnowski*; — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Kurator wiejskich zapasowych magazynów powiatu Słonimskiego *Jundziłł*, Deputat do nadzoru nad prawną sprzedażą trunków w powiecie Białostockim *Dziekoński* i Młodszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą Naczelnika gubernii *Tarasewicz*; Dozorcy okręgowi w powiatach: Wołkowyskim *Błażejewski* i *Imszennik*, i Białostockim *Dobrowolski*; Sądu Sumienia Assesor *Pruszyński* i Sekretarz *Wróblewski*, i Assesor Sądu powiatowego Brzeskiego *Mańkowsk*; Izb: Sądu Cywilnego Sekretarz *Falski* i Sądu Kryminalnego Naczelnik Stołu *Hoffman*; Izby Dóbr Państwa: Buchhalter *Marciszewski*, Inżynjer Cywilny *Szpakowski*, Naczelnik Stołu *Daniłowicz* i Pomocnik Naczelnika okręgowego Białostockiego *Zabiello*, i Starszy Buchhalter Kassy powiatowej Kobryńskiej *Jodkowski*; — Sekretarza Kolle-

gialnego, Sekretarze Gubernijalni: Kurator wiejskich zapasowych magazynów powiatu Wołkowyskiego *Dołęga-Kozierowski*, Deputat do nadzoru nad prawną sprzedażą trunków w tymże powiecie *Zwierowicz*, Starszy Pomocnik Zarządzającego Kancellaryą Naczelnika gubernii *Skorobohatyj*, Dozorca Drukarni gubernijalnej i Naczelnik Stołu gazetowego w Rządzie Gubernijalnym *Szark* i Sekretarz przy Marszałku gubern. *Żółkowski*; Szlacheckiego Deput. Zgromadzenia: Naczelnik Stołu *Białobłocki* i Żurnalista *Nowicki*; Dozorcy okręgowi w powiatach: Słonimskim *Tupałski*, Prużańskim *Szyryński* i Sekretarz tamecznego Sądu ziemskiego *Kiersnowski*; Sekretarze: Kancellaryi Prokuratora gubernijalnego *Siedlecki*, Opiek Szlacheckich, Brzeskiej *Połubiński* i Prużańskiej *Puchowski*, Rady miejskiej Briańskiej *Zgleszewski*, Magistratu Sokolskiego *Ostrouch* i Naczelnik Stołu Sądu Sumienia *Bernacki*; Izby Dóbr Państwa: Kontroler *Tolkin* i Buchhalter *Falski*; Izby Skarbowej: Pomocnicy, Buchhaltera *Wyganowski* i *Sleżyński*, Naczelnika Stołu *Kojszewski* i Buchhalter Kassy pow. Wołkowyskiej *Żawryd*. (Dok. nast.)

24 Kwietnia. Na czas towarzyszenia przez Prezesa Kantoru Dworu, Wielkiego Marszałka hrabi *Szuwałow*, N. CESARZOWEJ JMCI, zarząd tegoż Kantoru zostaje polecony Wielkiemu Mistrzowi Dworu *Opoczyninowi*; — Zostają uwolnieni od służby: dla słabości zdrowia, Zarządzający Smoleńską Izbą Dóbr Państwa, Rzec. Radzca Stanu *Hintzel*, Lustratorowie Dóbr Skarbowych w gubernijach: Kijowskiej, Radzca Dworu *Wańkowski* i Podolskiej, Radzca Honorowy *Pleśniewicz*; na własną prośbę, Zarządzający Kazańską Izbą Dóbr Państwa Radzca Stanu *Lwow* i Pełniący obow. Zarządzającego Komorą Celną Filipowską w Królestwie Polskiem Sekretarz Kolleg. *Imszennik*; dla słabości zdrowia, Zarządzający Rewelską Komorą Celną Radzca Kolleg. *Korsakow*; — Dymisyonowany Radzca Stanu *Wojciechowicz* zostaje na

nowo przyjęty do służby na Urzędnika V klasy do poleceń szczególnych przy Ministrze Dóbr Państwa; — Mianowani: Starszy Urzędnik do szczególnych poleceń przy Namiestniku Królestwa Polskiego Rzeczywisty Radzca Stanu *Jewiecki*, Vice-Dyrektorem Kancellaryi Namiestnika, Zarządzającym oraz Oddziałem Celnym; Urzędnik do szczególnych poleceń przy Głównym Dyrektorzem Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Assesor Kolleg. *Gudowski*, Naczelnikiem Expedycyi Oddziału Celnego przy Kancellaryi Namiestnika Królestwa Polskiego; Starszy Nauczyciel Wileńskiego Szlachetnego Instytutu Radzca Kolleg. *Desnicki*, pełniącym obowiązki Dyrektora Szkół gubernii Mińskiej; Kandydat CESARSKIEGO S.-Petersburskiego Uniwersytetu *Kutorga*, Starszym Nauczycielem Gymnazjum Mohylewskiego; — Zostaje uwolniony od służby dla słabości zdrowia, Dyrektor Szkół gubernii Mińskiej, Radzca Kolleg. *Fiszer*; — Dymisyonowany Radzca Honorowy *Jabłoński* mianowany Sekretarzem (Письмоводитель) i Kassyerem III Dyrekcji Warszawskiej linii telegraficznej, w dawnej randze Sekretarza Kollegialnego, na miejsce uwolnionego od służby na własną prośbę Radzcy Honorowego *Misiewiczza*; — W Królestwie Polskiem: Senator, Radzca Tajny *Borakowski*, zostaje uwolniony od urzędu Członka Komisji Emerytalnej; Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Referendarz Stana *Brzeziński*, mianowany Członkiem Komisji Emerytalnej; zostający w Sekretaryacie Stanu nadetatowym, Sekretarz Gubernijalny *Łaszcz*, mianowany Urzędnikiem do pisma w tymże Sekretaryacie; — Zostają przeniesieni, Sekretarze Kollegialni: Młodszy Urzędnik Kancellaryi tegoż Sekretaryatu Stanu *Jaworski*, na Pomocnika Sekretarza, i Kancellista Kancellaryi Namiestnika *Rosset*, na pełniącego obowiązki Żurnalisty, Rejestratorowie Kollegialni: Kontroler Głównej Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczywności w Królestwie Polskiem *Chromiński*, na Pomocnika Sekretarza, i Kancellista Grodzieńskiego Urzędu Powszechnej Opieki *Gorski*, na Urzędnika do pisma; wszyscy czterej ostatni do Oddziału Celnego przy Kancellaryi Namiestnika Królestwa Polskiego; — Uwolniony zostaje na urlop na 4 miesiące, Mistrz Obrzędów Dworu *Chitrowo*.

26 Kwietnia. Członkowi Rady Państwa Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu *Łanskoj*, na czas nieobecności Ministra Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistego Radzcy Tajnego hrabi Perowskiego, rozkazano zarządzać témże Ministerstwem; pełniący obowiązki Mistrza Dworu i Vice-prezesa Intendencji Dworu, Rzeczywisty Radzca Stanu Xiażę *Wolkonskoj*, ma pełnić obowiązki Vice-prezesa Gabinetu J. C. Mości, z pozostaniem w służbie Dworu; Mistrz Obrzędów, Xiażę *Koczubej* ma pełnić obowiązki Marszałka Dworu i Vice-prezesa Kantoru Dworu; — Główny Kontroler S.-Petersburskiej Kontrolnej Expedycji przy IV Oddziale Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, Radzca Stanu *Willamow*, podniesiony do rangi Rzeczywistego Radzcy Stanu; — Naczelnik Oddziału Departamentu Handlu Zagranicznego, Radzca Stanu *Armstrong*, mianowany Zarządzającym Komorą Celną Rewelską; — Uwol-

niony zostaje na urlop, na 4 miesiące, do wod mineralnych Niemieckich dla poratowania zdrowia: zostający przy II Oddziale Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, Senator, Radzca Tajny *Hube*.

27 Kwietnia. Minister Sprawiedliwości, Sekretarz Stanu Radzca Tajny *Panin*, ma objąć zarząd tegoż Ministerstwa; — Zostaje zatwierdzony na urządzie, obrany na nowo przez Szlachtę: Dotychczasowy Kurator Gymnazjum Mińskiego Radzca Honorowy hrabia *Tyszkiewicz*; — Starszy Sekretarz Kancellaryi Ministra Oświecenia, Radzca Stanu *Laskowicz*, na własną prośbę otrzymuje dymisją z rangą Rzeczyw. Radzcy Stanu i mundurem; — Radzca Rządu Gubern. Wileńskiego, Radzca Stanu *Bogusławski*, przeniesiony na Radzcę Rządu Gubernijalnego Orłowskiego; — Pomocnik Referenta Statystycznego Oddziału Rady Ministra Spraw Wewn., Radzca Dworu *Bogusław*, przeniesiony na Radzcę Rządu Gubern. Wileńskiego; — Zatwierdzony zostaje na urządzie, obrany przez szlachtę: Kurator zbożowych zapasowych magazynów w Poniewieżskim powiecie Rejestrator Kollegialny *Paszkiiewicz*; — Zostają uwolnieni od służby: na własną prośbę, Tłumacz Mińskiego Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia Radzca Dworu *Bogucki* i Dyrektor Kijowskiego Kantoru Banka Handlowego, Sekretarz Kollegialny hrabia *Tyszkiewicz*; dla słabości zdrowia, Assesor Sądu Powiatowego Białostocko-Sokolskiego, Assesor Kollegialny *Wiński*; — Zatwierdzony zostaje na urządzie, obrany przez szlachtę Dyrektorem tegoż Kantoru, Rejestrator Kollegialny *Rylski*.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z dnia 8 Kwietnia, najlaskawiej zostali zaliczeni do orderów: Św. Andrzeja Apostoła, Najprzew. *Nikanor*, Metropolita S.-Petersburski i Nowgorodzki; — Św. Alexandra Newskiego, Arcybiskupi: Połocki i Witebski *Bazyli* i Astrachański i Jenotajewski *Eugeniusz*; — Św. Włodzimierza 2 klasy, Arcybiskup Kiszyniowski i Chotiński *Irinarch*, Arcybiskup Smoleński i Dorogobuzski *Tymoteusz* i Biskup Mingreński *Antoni*; — Św. Anny 1 klasy, Biskupi: Guryjski *Euthemius*, Podolski i Braclawski *Euzebiusz*, Wikary Kijowskiej Eparchii, Biskup Czechryński *Apollinary* i Wikary Eparchii Litewskiej, Biskup Brzeski *Ignacy*.

— Przez także Reskrypta z dnia 7 i 8 Kwietnia, mianowani kawalerami orderu Św. Anny 1 klasy: Starszy Sekretarz Finlandzkiej J. C. Mości Kancellaryi Rzeczywisty Radzca Stanu *Putiata*, Dyrektor Michałowskiemu Woroneżskiego korpusu Kadetów Jenerał-major *Wintulow*, Dowodzca Szkoły podchorążych i junkrów Gwardyi Jenerał-major *Suthof*, zostający przy Departamencie Inżynjerji Ministerstwa Wojny Jenerał-major Inżynjerów *Jahrmerstedt*, Dyrektor Instytutu korpusu Inżynjerów Dróg Komunikacyj Jenerał-major *Engelhardt 2*, Naczelnik Rysowni Departamentu Inżynjerji Ministerstwa Wojny Jenerał-major Inżynjerów *Postels 1*, Komendant miasta Nikolajewa Jenerał-major *Moerder*, Naczelnik S.-Petersburskiej Mennicy Jenerał-major Inżynjerów Górniczych *Asmstrong*, Naczelnik Okręgów Osad

Wojskowych 4-ch ostatnich Noworossyjskich i 5-ciu Kijowskiej i Podolskiej gubernii Jenerał-major *Szczerbiński*, Rzeczywisty Radzca Stanu, Główny Doktor 2 Petersburskiego lazaretu wojsk lądowych, Medyk Dworu i Professor wysłużony CESARSKIEJ Medyczno-Chirurgicznej Akademii *Nielubin*, Starszy Urzędnik II Oddziału Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi Rzeczywisty Radzca Stanu *Zimmermann*, Zarządzający Korrespondencją tegoż Oddziału *Teubel*, Cywilny Gubernator Czernihowski *Hesse* i Dyrektor Kancellaryi Opieki zasłużonych Urzędników Wydziału Cywilnego *Tatarinow*.

— Przez także Reskrypta z dnia 5, 7 i 8 Kwietnia, mianowani kawalerami orderu Św. Stanisława 1 klasy: Jenerał-adjutant J. K. W. Wielkiego Xięcia Mecklembourg-Schwerin, Jenerał-major *Hopfgarten*, Vice-Dyrektor Departamentu Inspektorskiego Ministerstwa Marynarki, Kontr-admirał z orszaku J. C. Mości *Lutkowski I*, Jenerał-majorowie: Dowódca 1 brygady 22 dywizyi pieszej *Bohajewski*, Naczelnik 3 dywizyi Artylleryi *Wagner I*, Członek Rady Zakładów wojskowych Wychowania *Koźzakow* i Jeneralnego Sztabu, Naczelnik Triangulacyi Noworossyjskiego kraju *Wronezenko*.

— Przez Reskrypta N. CESARZOWEJ JMCI z dnia 7 Kwietnia, najlaskawiej mianowane Damami orderu Św. Katarzyny Męczenniczki małego Krzyża: Małżonka Jenerał-adjutanta baronowa *Osten-Sacken* i Mistrzyni Dworu J. C. WYSOKOŚCI W. X. KONSTANTYNA MIKOŁAJOWICZA, *Zofija Apraxin*.

KRÓLESTWO POLSKIE,

Warszawa, 4 Maja.

Przez NAJWYŻSZE Ukazy imienne do Kapituły CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów Rossyjskich, w dniu 30 Grudnia 1850 roku wydane, Najmilszemu mianowani zostali kawalerami orderu Wielkiego Męczennika i Zwycięzcy Św. Jerzego 4 klasy, w skutku uchwały Rady Kawalerskiej, za nieskazitelną w rangach Oficerskich 25-letnią służbę (między innymi): Pomocnik Naczelnika Triangulacyi Królestwa Polskiego, ze Sztabu Jeneralnego Bazylia *Ulrich 2*, Pomocnik Naczelnika Wojennego gubernii Augustowskiej *Sergijusz Kuskowski*; Deżurny Sztab-oficer Zarządu Wojennego Jenerał-Policmejsztra Armii Czynnej, *Teodor von Leschern*; Starszy Adjutant Zarządu Artylleryi Armii Czynnej, zostający w Artylleryi *Alexander Knyszew*; Dowódca Warszawskiego dywizyonu Żandarmów *Mikołaj Rudzewicz*; zostający w Artylleryi polowej, zawiadujący Arsenalem Warszawskim *Michał Gorbunow 1*; Plac-major twierdzy Zamościa, zostający w Armii *Rafał Sorokin 5*; i Starszy Adjutant Sztabu Głównego Armii Czynnej, zostający w Armii *Jan Illinicz 1*.

— Gdy wyrokiem polowego Audytoryatu, przez Jenerał-Feldmarszałka, Głównie dowodzącego Czynną Armiją, Xięcia Warszawskiego, Hrabiego dowodzącego Czynną Armiją, na dniu 9 (21) Marca r. z. konfirmowanym, *Karol Bem syn Augusta*, rodem z Saxonii, artysta malarstwa, ostatnio w Kielcach przebywający, za przestępstwo polityczne, na karę konfiskaty majątku skazany został; przeto Kommissya

Rządowa Przychodów i Skarbu zawezwała wszystkich, kogo to dotyczyć może, ażeby zgłosili się z pretensjami swojemi do rzeczzonego majątku, jeżeli jakowe mają.

— *P. Castillon*, Konsul Francuzki w Warszawie, mianowany został Konsulem w Newcastle; a Pan *Bernard Désesarts*, Konsul w Amsterdamie, Konsulem Francuzkim w Warszawie.

PRZEPISY

Tyczące się wydawania pasportów mieszkańcom Królestwa Polskiego, udającym się do Cesarstwa.

(Dokończenie.)

Art. 26. Starozakonni Królestwa, trudniący się furmaństwem, mogą pozyskiwać na ogólnych zasadach pasporta, tak do tych gubernij, w których Starozakonnym pobyt jest dozwolonym, jak i do gubernij z nimi graniczących; do dalszych zaś gubernij wewnętrznych mogą się udawać podobnie jak Starozakonni Rossyjscy, tylko z ciężarami, a dla oddania ładunku i wzięcia nowego mogą mieć sobie dozwolony w tych gubernijach pobyt nie dłuższy nad dwa tygodnie, i nie wolno im zabierać z sobą swych rodzin. Pod żadnym zaś pozorem nie powinny im być wydawane pasporta do gubernij Moskiewskiej i Petersburgskiej, oraz do obu stolic Cesarstwa z ciężarami i podróżnymi.

Starozakonni, użyci do transportowania towarów wodą lub lądem, mogą otrzymywać na ogólnych zasadach pasporta, lecz do tych gubernij, w których pobyt ich współwyznawcom jest dozwolonym, jako i do gubernij z nimi graniczących. Pasporta te jednak, tylko na czas do spławu lub transportu lądowego potrzebny, udzielane im być mogą.

Art. 27. Do Finlandyi, Starozakonnym pod żadnym pozorem pasportów wydawać nie wolno.

Art. 28. Starozakonni, poświęcający się rzemiosłom, od 15 do 18 lat wieku liczący, mogą uzyskiwać pasporta od Rządów Gubernijalnych do gubernij wewnętrznych Cesarstwa, dla udoskonalenia się w swej sztuce, najdłużej na lat dwa, z obowiązkiem wszakże ponowienia każdorocznie pasportu; lecz ten udzielony im być może w takim tylko razie, jeżeli złożą rękojmę trzech Chrzęścian, właścicieli nieruchomości, iż rzeczywiście w jednym z rzemiosł, w którym doskonalić się pragną, posiadają niejakię usposobienie, i jeżeli w ciągu jednego miesiąca od daty przybycia na miejsce, postarają się o pomieszczenie u którego ze znakomitszych rzemieślników; w przeciwnym razie odesłani zostaną napowrót do Królestwa i więcej pasportów do wewnętrznych gubernij Cesarstwa nie otrzymają.

Art. 29. Starozakonni, udający się do miejsc Cesarstwa, w których pobyt ich współwyznawcom jest wzbroniony, obowiązani są nosić ubiór mieszkańców Chrzęścian, i w ogóle, nie mogą odznaczać się jakimibądź wyłącznie sobie właściwemi cechami powierzchownemi.

Art. 30. Kupcom starozakonnym mogą być udzielane pasporta przez Gubernatora Wojennego miasta Warszawy do gubernij: Moskiewskiej i Petersburgskiej, tudzież do dwóch

stolic Cesarstwa: Moskwy i Petersburga, dla zakupuienia towarów, pod następującymi warunkami:

a) Ażeby pasporta nie były wydawane na czas dłuższy jak na trzy miesiące w ciągu jednego roku;

b) Ażeby w każdym pasporcie wyszczególnioném było, dla jakich interesów Starozakonny do miejsc tych udaje się.

Art. 31. Starozakonni, którzy otrzymali pozwolenie obrania zawodu cywilnego lub naukowego, mogą pozyskiwać pasporta do wszystkich gubernij Cesarstwa i obu stolic na ogólnych zasadach.

Art. 32. Starozakonni, mieszkańcy Królestwa, niemający prawa przyjeżdżania do stolic i miast wewnętrznych Cesarstwa, za przybyciem tamże, zostaną bezzwłocznie odesłani przez policją do miejsca zamieszkania, podobnie jak to przepisano co do Starozakonnych Cesarstwa.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

BERLIN, 6 Maja. Przedwczora Król Jmć Pruski, szczęśliwie przybywszy do Ludwigslust, trzymał do Chrztu św. nowonarodzonego Wielkiego Xięcia Następcę Mecklembourg-Schwerin. Dziś J. K. Mość wraz z Królem Hanowerskim miał udać się albo do Potsdam, albo do Charlottenbourg.

— Na posiedzeniu Drugiej Izby 2 Maja, z porządku dziennego przypadł projekt prawa o Cenzurze dzienników i wszelkich pism peryodycznych. Po żywym oporze Lewej strony i po nie mniej dzielnej obronie strony Prawej (P. Bodelschwing i t. p.), Izba przyjęła mnóstwo §§ już w takim brzmieniu, jakie uchwalone zostało w Izbie Pierwszej, już w texcie podanym przez Kommissją, już nakoniec z poprawami zaszelemi wśród rozpraw. §§ stanowią, że od Wydawców będą wymagane zaręki w ilości 5,000, 3,000, 2,000 i 1,000 talarów, stosownie do podatku przemysłowego miejscowości, w których publikacye wychodzą, oraz w ilości połowicznej od publikacyj, wychodzących trzy lub mniej razy na tydzień.

— 3 Maja, Izba Pierwsza uchwaliła nowy akt ufności ku Gabinetowi w użyciu 18 milionów pożyczki, a Izba Druga zajmowała się dalej prawem o wolności druku i przyjęła wniosek P. Bodelschwingh, ograniczający władzę Sądu Przysięgłych w sprawach o przestępstwa druku do takich tylko przypadków, na które jest postanowiona kara trzech lat więzienia i wyższe.

— *Gazeta Pruska* najmocniej zaprzecza wiadomości, danej przez *Nową Gazetę*, o bliskim (w Czerwcu) uruchomieniu Armii Pruskiej i wyrzuceniu tej publikacji płochosć, z jaką uwierzyła tak niedorzecznej pogłosce.

Berlin, 8 Maja. Król Jmć przybył przedwczora z Ludwigslust do Charlottenbourg z Królem Jmcią Hanowerskim.

WIEDEN, 4 Maja. Wczora Król Jmć Grecyi Othon odjechał ztąd do Grecyi.

— Feldmarszałek Lejtnant xiążę Schwartzenberg mianowany Jenerałnym Gubernatorem Cywilnym i Wojennym

Transylwanii, na miejsce zmarłego jenerała Wolgemuth; pułk noszący imię tego ostatniego został mianowany pułkiem Króla Othona.

— Rozchodzi się pogłoska o wstąpieniu jenerała Haynau na nowo do służby.

Kraków 25 Kwietnia. W części Wschodniej Galicyi, po nad granicą Rossyjską gubernii Podolskiej, znaleziono nader ciekawy pomnik starożytności słowiańskiej. Posąg kamienny dawnego bożyszcza Słowian *Światowida*, wysokości sześciu stop, został wydobyty z dna rzeki Zbrucza, stanowiącej granicę między Austryją i Rossyją, niedaleko od ujścia Grili. Ile wiadomo, jest to jedyny exemplarz tego bałwana, mającego cztery twarze, obrócone na cztery strony świata; zostawał on w wodzie około 1,000 lat, zatopiony zapewna w epoce wprowadzenia christianizmu. Hrabia Mieczysław Potocki, właściciel miejscowości gdzie posąg znaleziony, ofiarował go Uniwersytetowi Krakowskiemu.

STUTTGARDT, 2 Maja. Sejm jest zwołany na 6 Maja; wybory są już ukończone. Mimo największe usiłowania Demokracji, pozostała ona w wielkiej mniejszości i ledwo może rachować na 20 lub 30 Członków.

HAMBURG, 5 Maja. Od czasu wejścia wojsk austryackich do Hamburga, uwaga Feldmarszałka-lejtnanta Legeditch, Dowodcy tych wojsk, została zwrócona na złe usposobienia miejscowej Prassy peryodycznej. Gazety radykalne, nie ograniczając się deklamacjami politycznymi, rzuciły się do osobistości, coraz bardziej potwarczych i obraźliwych dla wojsk w ogóle i dla oficerów szczególnie.

Wódz naczelny niejednokrotnie żądał od właściwych Zwierzchności poskromienia tych djabrybów i należytego zadośćuczynienia. W ostatnich czasach pisał do Senatu, zwracając jego uwagę na nieprzyzwoitości, jakie mogą wynikać, jeżeli żołnierze, nieustannie jątrzeni, zechcą sami sobie wymierzyć sprawiedliwość; nie brakło też Redaktorom tych godnych pogardy pism, wszelakiego ostrzeżenia w interesie ich osobistego bezpieczeństwa.

Kilku z nich rzeczywiście powściągnęli się w tém nadużyciu prassy, ale inni, zuchwalsi, bynajmniej się nie powstrzymali. Nakoniec, ostatnimi dniami, główny Redaktor dziennika *Mefistofeles* został we własnym mieszkaniu napadnięty przez sześciu żołnierzy z pułku Nugent. Surowe cielesne upomnienie, które odebrał, nauczyło go nakoniec, że cierpliwość wojska austryackiego ma granice, które publikacya jego dawno już była przekroczyła.

Redaktor, nazwiskiem Marr, który skutkiem tego wypadku przez czas jakiś pozbawiony jest fizycznej możności władania piórem, posłał do jenerała Legeditch prawników z żądaniem zadośćuczynienia. Wódz naczelny, po wysłuchaniu adwokatów, nie oszczędził im samym ostrej nagany, którą słusznie na siebie ściągęli. Wspomniał o krokach powtarzanych a bezskutecznych, przedsięwziętych dla zwrócenia uwagi władzy, o radach i ostrzeżeniach dawanych samymże Redaktorom, o łagodności z jaką postąpił z miesz-

kańcami Hamburga, pojmany na uczynku namawiania żołnierzy austriackich do zdrady, a gdy oddał winnych w ręce Policji, sądownictwa skazały ich na karę pieniężną dwóch talarów za zbrodnię, która w Austrii pociąga karę śmierci za sobą. Nakoniec oświadczył, iż nakaze śledztwo o obicciu redaktora P. Marr, i że winni będą aresztowani na godzinę, ale że następnie pochwali ich postępowanie, jako jedyny odwet ze strony żołnierza, który nie umie rozumować, kiedy honor jego jest zaatakowany publicznie w sposób tak niezasłużony i tak boleśnie dotkliwy.

PP. Rzecznicy pozwolili sobie odpowiedzieć, że sprawa Redaktora *Mefistofelesa* znajdzie obrońców w massach ludu i może opinii Publicznej natchnąć myśl powstania przeciw wojskom austriackim.

Jenerał Legeditch zatrzymał ich na tych słowach, zapowiadając, iż jeżeliby to nastąpiło, rozkaże strzelać z dział do tych którzyby powstałi, a przywódców i sprawców poruszenia imać i rozstrzelać, biorąc na swoją odpowiedzialność takowe postępowanie i wszystkie jego następstwa.

Te energiczne wyrazy sprawiły właściwy skutek. Gazety Hamburskie w umiarkowanych wyrazach zdają sprawę z całego tego wypadku. Przygoda P. Marr niewiele wzbudza ku niemu spółczucia, tém bardziej że sameż władze miejscowe nie były w piśmie jego oszczędzane i że nie gniewają się zapewna, iż i własna ich krzywda, wraz z obrazą wojsk austriackich, została powetowana.

ANGLIJA.

LONDYN, 3 Maja. Na posiedzeniu Izby Gmin 2 b. m., po niektórych przedmiotach interessu miejscowego, P. CHILDERS zadał Ministrom pytanie we względzie Synodu, zwołanego przez dyssydentskiego Biskupa Exeter, dla naradzenia się nad niektórymi artykułami wiary Kościoła Anglikańskiego.

Lord John RUSSELL i ADWOKAT JENERALNY odpowiedzieli, że jakkolwiek ubolewają nad postępowaniem Biskupa Exeter, muszą jednak uznać, że miał prawo zwołać podwładne mu Duchowieństwo.

P. SMITH następnie, zwracając mowę do lorda Palmerston, użalał się, że od cudzoziemców, przybywających do Londynu, wymagane były pasporta.

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH odpowiedział, że wymaganie takowe było nieuzasadnione i że na mocy aktu 1836 roku dość jest powiedzieć swoje imię, stanąwszy na ziemi angielskiej, żeby być na niej przyjętym.

Następnie Izba Gmin zajęła się w Komitecie rozprawami nad wnioskiem Ministra Skarbu o podatku od dochodów. Wiadomo, że Minister żądał przedłużenia na lat trzy, P. HUME zaś podał zapowiedziany już swój wniosek o ograniczeniu trwania podatku do jednego roku. Członkowie rozmaitych stronnictw popierali żądanie P. Hume. P. ROEBUCK na ten raz głosował zgodnie z P. d'Israeli. Wnioskowi z największą mocą opierali się PIERWSZY MINISTER, MINISTER

SKARBU i P. COBDEN. Mimo to wniosek P. Hume przyjęty został 244 głosami przeciw 250. Ten wypadek jest wielkiej wagi z tego mianowicie względu, że stanowczo nadaje podatkowi charakter tymczasowości, od którego ten nienawistny pobór zaczął już być odstępować, dążąc do przejścia w stałe źródło dochodu krajowego.

Królowa Jmć z Xięciem Albertem i dziećmi swojemi otworzyła wczora dla Publiczności galerją obrazów Muzeum Brytańskiego.

— Wszystkie gazety są napełnione szczegółami o dniu otwarcia Wystawy 1 Maja. Całe miasto miało powierzchowność strojną i świąteczną, pospólstwo zachowywało się grzeczniej i skromniej jak zazwyczaj; wyraźnie *John Bull* chciał się zaprezentować cudzoziemcom jako dobrze wychowany dżentelman. W rzeczy samej, żadne nietylko nieporządki, ale nawet żadne zamieszanie nie zniewoliło licznie rozstawionych konstablów do użycia innej atrybucji ich trudnych obowiązków, prócz cierpliwości i uprzejmej wyrozumiałości. Jaki jest napływ cudzoziemców w Londynie ztąd można zmiarkować, że w jednym z dni, poprzedzających otwarcie Wystawy, przybyło razem rozmaitemi drogami 50,000 osób.

— Biskup Exeter zwołał na 25 Czerwca Synod dyecezalny, dla rozważenia najważniejszych artykułów wiary Kościoła Anglikańskiego, szczególnie w względzie Chrztu, uważanego jako środek odkupienia.

FRANCYA.

PARYŻ, 4 Maja. Pomimo to wszystko co było głoszone o powszechnej obawie zaburzeń na 4 Maja, dzień ten przeszedł najspokojniej, bez żadnego zatrważającego symptomatu. Wprawdzie przez dzień cały padał obfity deszcz, co jest zawsze niepomysłną dla poruszeń ludu okolicznością. Zkądinąd władza przedsięwzięła największe środki ostrożności, i demagogowie byliby niechybnie zgnieceni w pierwszej zaraz chwili pokuszenia.

— Gazety zawierają żywą polemikę z powodu konferencji między P. de Persigny i jenerałem Changarnier. Pisma partyj przeciwnych Prezesowi ogłosiły szczegóły tej konferencji, z którychby wypadało, że przyjaciel Pana Bonaparte czynił jenerałowi propozycje pojednania się, uwłaczające godności Izby Prawodawczej. Wiadomo, że jenerał nie przyjął żadnych warunków i rzeczy pozostały na dotychczasowej stopie. Teraz P. de Persigny ogłosił list o tej sprawie, twierdząc, że krok ten był spowodowany poprzednimi krokami do pojednania, uczynionymi ze strony jenerała, i że Prezes Bonaparte nic o nim nie wiedział.

— Policja odkryła tajemną drukarnię, z której wychodziły biuletyny tak nazwanego *Centralnego Komitetu oporu*. Biuletyn, z rzędu 11-ty, został skonfiskowany i cztery osoby z tego powodu uwięziono; są to ludzie amnestyonowani za wypadki Czerwcowe.

— Posiedzenie 3 Maja odznaczyło się żywymi zarzutami, czynionymi przez stronnictwo Góry Ministrowi Spraw Wewnętrznych P. Faucher, z powodu wzmianki w *Monitorze*, że dwaj Członkowie Góry, (PP. Miot i Greppo), są zamieszani do sprawy o odkryciu przez Policję tajemnej drukarni, z której wychodziły biuletyny tak zwanego *Komitetu oporu*. P. Faucher na te zarzuty odrzekł, że co do prawdziwości twierdzenia, nic nie może odpowiedzieć dopokąd śledztwo nie będzie ukończone; *Monitor* zaś ma dwie części: urzędową i nieurzędową, i za tę ostatnią nie Ministrowie, ale sami Wydawcy *Monitora* są odpowiedzialni, jak za zwyczajną gazetę.

Paryż, 5 Maja. (Przez telegraf.) Rozeszła się pogłoska, że w Lyonie wybuchnęło powstanie — Izba Prawodawcza, za porozumieniem się Legitymistów z Orleanistami, wybrała P. Caussin de Perceval Członkiem Rady Stanu — Dziś w hotelu Inwalidów odbyło się żałobne nabożeństwo po Cesarzu Napoleonie, na którym znajdował się Prezes Rplitej.

Paryż, 6 Maja. (Przez telegraf.) Wczora Izba Prawodawcza większością 16 głosów przyjęła wniosek P. Souteyra, odmawiający kredytu 9,000 fr., żadanego na pensje dla nowych kawalerów Legii Honorowej. Ten wypadek głosowania uczynił wielkie wrażenie. — Wiadomość o powstaniu w Lyonie nie potwierdziła się.

WŁOCHY.

TURYŃ, 28 Kwietnia. Dość żywe nieporozumienie zaszło między naszym Rządem i Neapolitańskim, z powodu surowych środków, postanowionych przez ten ostatni przeciw osobom i towarom przybywającym z Piemontu.

FLORENCYA, 30 Kwietnia. (Przez telegraf.) Marszałek Radecki tu przybył; na zachod Liwurnu widziana była eska dra angielska pod żaglami.

MODENA. Teatr w Reggio spalił się do szczytu w nocy 22 Kwietnia.

NEAPOL. Listy z Neapolu z dnia 20 Kwietnia donoszą, że pułki Szwajcarskie będą powiększone do 3,000 każdy, tak iż to wojsko złoży 12,000. W czasie rewolucji 1848 było ich tylko 4,000. Od czasu jak Rząd Szwajcarski zabronił krajowcom zaciągać się do służby zagranicznej, szwajcary przybywają secinami szukając takowej służby.

RZYM. 12 Kwietnia, w rocznicę powrotu Papieża, wszyscy Posłowie zagraniczni, nie umówiwszy się nawet poprzednio, zjechali się do Watykanu dla powinszowania Papieża. Za nimi zjawily się celniejsze władze i korporacje. Jenerał Gémeau odbył paradę na placu św. Piotra. Papież z powodu tej rocznicy rozdał wielką liczbę orderów.

HISZPANIA.

MADRYT, 27 Kwietnia. Zapewniają, że Królowa jest w

ciąży; jest to najszczęśliwszy wypadek, jakiego w obecnym stanie Hiszpanija mogła pożądać.

PORTUGALIA.

OPORTO, 24 Kwietnia. (Depesza telegraficzna, odebrana w Berlinie.) W skutek aresztowania kilku wojskowych, załoga naszego miasta nagle powstała na rzecz Saldanha. Miała miejsce bitwa, kilka godzin trwająca, na której incognito znajdował się Saldanha, poczem udał się do Vigo, ażeby tam wsiąść na okręt angielski.

(Przez telegraf, z Londynu, 5 Maja, rano.) «Saldanha odbył wjazd uroczysty do Oporto. Gabinet usunął się, hrabia de Thomar schronił się na fregatę angielską.»

TURCYA.

KONSTANTYNOPOL, 24 Kwietnia. Dekretami Sultańskimi z d. 15 b. m., Jussuf - Kiamil - Pasza, Członek Rady Państwa, mianowany został Wezyrem, a Szekib - Effendi, Członek tejże Rady, Inspektorem jeneralnym prowincyj nad-Dunajskich.

GRECYA.

ATENY. Lloyd Wiedeński donosi (z d. 1 Maja), że gdy Deputacya Greków, mająca barona Sina na czele, przyszła powitać w Wiedniu Króla Othona, J. K. Mość zapewnił, że kwestya o następstwo Tronu została ostatecznie załatwiona.

(Podług gazety powsz. Augsburskiej, przed wyjazdem Króla z Munich, Xiążę Luitpold Bawarski rzekł się następstwa Tronu Grecyi, a domniemany Następca według traktatu Londyńskiego, xiążę Adalbert, oświadczył, że przyjmuje następstwo i warunek, iżby dzieci jego były wychowane w religii Greckiej. Xiążę Adalbert, młodszy brat Króla Othona i Króla Maxymiljana, urodził się 19 Lipca 1828.)

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, 7 Maja. (Przez telegraf.) Wczora Gabinet odniósł nową porażkę w Izbie Gmin. Lord Nast podał wniosek o zmniejszeniu podatku od wódek w Irlandyi; nastąpiła w Izbie równość głosów, po 159 za i przeciw; Mowca Izby, mimo oporu Ministrów, przychylił się do wniosku, który tym sposobem został przyjęty.

PORTUGALIA. Królowa dona Maria, w Dekrecie którym przyjmuje dymissyę Ministrów, oświadcza hrabi de Thomar zupełne swe zadowolenie z byłego jego urzędowania. — Podług pewnych gazet, xiążę Terceiry złożył już nowy Gabinet; nie powtarzamy dawanego przez nie spisu nowych Ministrów, czekając wiadomości urzędowej.

(*Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.*)